

Mixteriorik

ez

da

Zergatik juduen ganako ikusi-
ezifia? Halaxe da Arruti'tar Dio-
nixio'k Arantzazuko fraileak, Jakin-
en idatzitako artikuluko batean, egi-
ten duen galdera. Erantzun bat
egitera ausartzen naiz, ez bakarrik
liburuetan edo propaganda batzue-
tan ikasitakoarekin baina milloi bat
judu-arrotz dagoen errian bizi bai-
naiz, erantzuteko errazoiak baditu-
dala uste baitut.

Ez naiz duela laureun urtetako
gertaeretan sartuko, gaurko judue-
kin eta gaurko judaismuarekin nai-
ko lan duket. Urteak joaiten dira
jendeak eta erresumak kanbiatzen
baina arrazoiz berriekin antisemi-

D. PEILLEN

tismua beti berpizten; horregatik
Mundu Guziko Juduen Batzarre na-
gusiak inkesta bat egiten du jaki-
teko ea zergatik beti juduak gaiz-
ki ikusiak eta gorrotatuak diren.

Zergatik ezin ikusia? Arantzazu-
ko fraileak berak erantzuna ematen
digu, bere artikuluko elburu
batean: **Misio bat.** Misio horren
berri zeatza jakin ezker mixterioa
altxatutako da. Bi milla urtez ur-
bil juduek ez dute Erririk izan,
beraz gutiago Errizaletasunik; ju-
duak nazione guzietan sakabana-
tuak, barreiatuak bizi zirenez inter-
nazionalismu bat sortu zuten. Baina
errezago iresterazteko beren inpe-
rialismuari mythu itxura bat eman
zioten. Ez zen urri mythu bat as-
matzea Israel "Erri-autatua" zen
eta, beraz juduak Egiaren dunak.
Frailearen artikulua berak dio:
"Eta autatze ortantxe dago Israel
erriko edesliaren oifiarri eta arra-
zoin guztia". Eta urrunago: "Israel-
go estatu eta bere zuzendariak ia
erabat laiku eta ateoak izan arren,
ondo itsasia dago oraindik juduen
barnetan beren misio onen konzen-
tzia". "Konzentzi horrek beste erri
guziei gain erri aparteko eta erri
berezi baten konzentzia sortu dio".
Zer dira aipatzen ditudan irur fra-
se horien mamia: Sionismua, ju-
duen inperialismua. Juduak gu bai-

ño geiago dira eta salbatu nai gaituzte. Baina **Uber-Mensche**, Nietsche'n gizonen gaindizkoa—Alemanei debekatua dena Sionistei libre.

Arantzazu'ko frailearen artikulak ondo esplikatzen digu juduek munduan nola beren buruak agerterazten dituzten, baina atzean dagona, Misioa ez digu aski aipatzen. Judu pentsazale batzuen ezkiribuetara joan naiz albisteka. Ez dakit zeinekin asi, Talmud'a ez dut aipatu nai fraide batek nik baino obeki baitaki haren berri, baina danek ongi ezagutzen dugun batekin asi: Karl Marx-ek Baruch Levy-ri idatzitako karta bat (textua: Revue de Paris, Ier juin 1928 page 574).

"Judu populo osoa bere buruaren Mesia izango da. Gure populuak munduaren gainean izango du bere erresuma. Bereizkuntzaren muru diren, arraza muga eta monarkiak egoitxiz eta Errepublikak Orokor bat eginez, zeinean juduak erritar gisa onartuak izango diren. Munduaren moldatze berri hortan, lur osoan barreiatutako Israelen semek, naiz ez erri bateko izan, zagi izango dira; hortarako guretako batzuek langille talde guzien burua eta gobernu iraunkorra artu bear dute. Langillen garaipenaz baliatuko gira Errepublikak Orokorro konponduko duten erri guzien gobernuak juduen eskuetara igararazteko. Orduan jende bakoitzen ondasunak galdueraziko dira eta juduak erri guzien ogasunen gober-

nazale jarriko. Halan beteko da Talmud'eko itzemana, Mesiaren orduan juduek beren giltzapean munduko jende guzien aberastasunak edukiko dituzte.

Orain **Jewish World** egunkariak Londres'en 1883'eko otsailan 9 a:

Judaismuaren elburu andia da mundu guzia juduen irakatsiez azitzea eta errien arteko Anaitasun Orokor bat—judaisu zabalago bat—egitea, arraza eta errelegio arteko mugak galdu ditezten.

Baina judaisu hortan judu ez direnen sortea Nilus'en "Sion-eko zuurren protokoletan" ikasi genezake:

Goyimak (judu ez direnak), ixpirituz animaleak dira; ikusten dute beina ez igartzen eta beren asma-kizun guziak materialak dira. Beraz guzi hortatik argi da Naturak Goyim-en gobernatzeko egokitu gaituela.

Arantzazuko fraileak, zion giza-tasuna ukatzen geniola baina iduri duenez juduek animaltasuna ez digute ukatzen. Talmud-ean irin hortako opilak ez dira falta, beraz ez aal gira gu baino razistago, Juduak. Aitor dezagun juduen propaganda munduko onena dela. Juduak ez dira eranegun sortuak eta denbora zarretan—arrotz ibildari askoren moduan—erri guzietan gaizki erabiliak izan dira; astoenek bizia galtzen zuten eta bestek bizia salbatuz xotiltasuna ta zurikeria ikasten; horregatik azerikerian ez diegu kurtsu eman bearrik. Gai-

nera judua ez da itzekin egoten, egiten ere badu. Entzun Henry Ford'ena: Beian H. Ford juduen joku eta zurikeriez, New York World-en 1921'eko otsailan 17'a mintzatu zen. Andik sei urte diru-beaztopo andietan gertatzen zan, Diru trabak ordea mirakuilluz erori ziren Ford-ek juduez gaizki esatea utzi zuenean eta idatzi American Jewish Comitee-ko Marshall-i karta bat zeinean dion: —Merezitu gabeko laikoak eta gaizki esanak, juduak kezkatu uzten dituzte. Kontsideratzen naute beren etsai bezala”. Urrunago: “Judueri asegurantxa osoa ematen diet, emendik goiti nitzaz adixkidantza eta borondate ona egurukitzen aal dutela”.

Orain bigarren etsenplu bat erri zenbaitetan gertatzen denaz juduen gaizki esaten denean. Holako erri batetan irri-parre egiteko periodiku bat bazen, gorriez eta juduzalez askoz irakurria zen; baina bein salatu zituen erri artako gobernuak eta judu banku batek egiten zituen tripuzakak, biaramenean bizkarra- ren gainean auzi bat zuen: “Ejerzituaren, Armadaren gaizki esana gatik!! Baina bazuen illabete asko armadaz gaizki ari zela eta leenbikoz juduen gaizki. Jakin dukezu- nean banku horrek laugarren ta bosgarren “zer”-ak lagundu dituela aski da.

On da jakitea ordea mundu za- balean Europa erdi ontatik kanpo juduez jendek zer dioten. Hona ju- du oso guti den erri baten iritzia:

Sionismua gure mendeko atzipe eta inganio ederrena —Chu En Lai—. Askia da jakitea Rusoek zer begiz ikusia den Sionismua, beraz juduen propagandak ez ditu azeri gorriak ukitzen.

Gorrien egitate eta mesfidantxa horrek arrazoiak baditu. Komunismuaren astapenean Judu bat zen —eta badakigu gorago irakurrita nolako Judua zen—. Marx'i sozialismuari itxura berri bat ematen Enggels'ek lagundu. Leenbizikoe- tan Trotzky judua zen eta boltxe- vik'etan: Kogan Moch, Rabinovitch eta abar. Baina juduek ez dute Marx'ek itzeman konplitu. Azken judu andia Beria izan da, naiz Stalin'ek aitortzen zuen ez zituela maite. Beraz Sionismua eta Marxis- mua etsai dira; horregatik Ilya Ehrenbourg bezelako batek entzute badu judu izanik ez baita sionista. Baina gorrien artean ezin egin izan duten Misioa ia ikusi dugunez erri demokraten artean eraman dute. Frantzian danok dakigu egunkari aundienak Lazareff baten eskuetan direla eta gerra ondoko urrikaldiaz baliatuta radioaz eta telebisionez direla. Pentsa frantses paperetan judaiku propaganda hortatik aseak girenez eta ber musikak euskaldun zeretan entzuteak atsegin digunez. Hitler'ek juduei egin mixeriak ga- tik orain utsik gabeko santuak di- tugu eta jakinean edo ezjakinean danek haien propaganda errepika- tzen dugula. Tamalgarria benetan, dolugarria ez baita antisemiten eta

sionisten arteko iritzirik entzuten; eta entzuten denean ere juduen kritika zerbait baldin bada juduen makilatxoak ritmua emanik, danok faxista itsusi bezala salatzen zaituzte.

Areta Hitler'ek judu baino geiago errusiano ta polako il ditu. Errusian soldadoen eta arma-gaben artean amazazpi milioi eta horrengatik zergatik ez dugu Polofia ta Errusiatik datorren eta han egiten den guzia ederresten? Milioika errusianoak eta polonesak, millaka gitanoak il dira baina juduen genioa bear zen, orduan auzi bat pentsatzeko. Turkoek duela berrogei urte berreun milla armeniano il zituzten baina zenbat erri Armenianoei interesatu. Beste ilkera urbilagorik eta anaiagorik izan da, baina zein erritan "talion" legea erabiltzen da, amabost urteren buruan zauriak irikitzeko? Nere neska lagun judu bati galdetu diot zer uste duzu dela Jerusalem'eko auzia? Eta ogeitalau urteko Danièle Meyer haren erantzun: "gaizki probatua baldin bada zergatik ainbeste komeri; teatrurik eman gabe aski da iltzea".

Auzia asi gabe juduen ilketaz inkesta egin dutenak —Nuremberg-en asirik— juduak dira. Sei milioi edo seieun milla, ilketa ilketa da eta sarraskia sarraski baina juduen sarraskia munduko andiena izan zedin populu arrituentzat 6.000.000 ilen egilea bear zen; baina nola holako gerra itsusi gosete

andia izan ondoren eta 1938-eko 12 milioi juduak II milioiterat pasatu dira, naiz sei milioi il izaki. Europako periodista egiazalean "La Gazette de Lausanne" eta iparraldeko beste kaseta txikiago batzuk baizik ez dira holako dudak aipatzera ausartu.

Halaz ere proses hori, auzi hori Eichmann'ena edo nazi-ena dela uste baduzu utsean zaude. Egiazko arrazoia da Sionismuaren Judaismuaren krisis bat, errizaletasunaren eta internazionalismu juduen arteko borroka bat. Egunkariak irakurri naditutzu Ben Gurion'en eta Sionisten goraberak jakin dituketzu, bearrez Eichmann'en auzia etorrida. Sionismua Israelgo gaiten artean galtzen ari zen kanpoko judu aberats "lagunzalen" artean eta judu txiroen artean ere.

Jakin'eko artikuluan oso egokiro dio Israel'ez familia bat dela: baina arrixkua, bildurra joan ondoren populuak aztutzen du eta bere arrazako aberatsei ez dute hala obeditzen. On da noizik bein populuari gogoratzea zer jasan duen (abertsek ez baitute asko sofritu). Gainera Sionismuaren lokarriak sendotzeko ber denboran, aberatsei bildur pixkat emaita diru-familia azkar egon dadin, batez ere Israelgo moneda aula lagundu bear danean. Aberatsen artean ere bildurra joan Moltsaren Sionismua galtzen da (Ameriketan ostatu eta hotel batzuk debekatuak direla esateak gero Israelentzat dirua errezago ema-

nerazten du). Eichmann'en auzitik landa eske ohea.

Arrotz errietako judu txepelak inarrosi ondoren azken itza Israel-go gazteri berriaz. Azken horiek Goyim-en konkistatu arren gararik ez dute eta erritik kanpo bizi diren juduen sortez ez dute axolik; hainetzat Erritik kanpo egon direnak, txepelak, lotsorrek, bildurtiak dire; horegatik gazte horien artean Sionismu internazionala berpizteko on da gogoratu ditezen munduan sakabanatu juduak gaizki ikusiak direla.

Auzi horrek Goyim-ekin zer ikusia badu. Eichmann'en eta Aleman'en belztea on da Adenaur juduei diru ematez neka baledi ere, aurretik mundu guziaren prosteta berotu bear da eta su-geiak prestik eduki. Material kaltea eta egin ogena pakatua bada, Juduek moral ogena Alemani garesti pakaerazten diete.

Ez nuke bururatu nai Israel ainbeste goraiatzuten duten beste euskaldunei, Israel sortu gabeko iritzi hau ekarri gabe: —Bere burua erri batetik kanpora botatu duen populu batek, mendez mende, erri horren okupatzeko zuzena aal du. Juduek ez dute Palestinan erreinu bat eraikitzen aal hangoei gorroto luke ten uztarri bat leporatu gabe edo hangotarrak kanpoan ezarri gabe. Jendeen Zuzenbidean halako auzi bat laister ebakia legoke, zergatik Politika Zuzenbidean, nazio batek bere zuzen osoekin kasatu, oildu

bear litake, antzifiako jabeen ondorengoei leku uzteko? Eta orain ifardetsi nezake, oraingo "arabe" nekazariak leenago juduek konkistatu Kananeanu-en semeak direla. Oso botxo da eta arrigarri nola, beti libertate, zuzenbide eta justizia itzak aoran dauzkaten juduak ez baitira Palestina'ko egoiliarrez arren gararik. Aita Lagrange dominikana igarle eta profeta onaz. Palestina-ko erritarrak lapurtu dituzte eta kanpoan ezarri (bai Israel miragarria ez saildua); baita milioi bat palestinar musulmanak eta giritinoak ez dira jende Errien Arteko lege ugatsiak izateko. Oi zer etxe ederrak egin genezaken arri ostuekin! Baina Israelgoek gestua gatik bi tribu basa bazter batean utzi dituzte ikus dezen Juduak nolako salbajeak ziren. Israelgo lege razistek aipatzea merezi dute, zeren arabek kalean ezin bizia egiten dietan (Ikus Agorraren azkenean Israel-en arabe ilketak). Goazen gu ere Errioxa ta Nafarroako erri deseuskalduntuen konkistatzera, erdiak il ditzagun beste erdiak Ebroren beera oildu.

Orain arraza saildua pintatzeko azken bertute bat: zurikeria. Goyim-ak kriminalak, sadikuak dira, guetan Kherem, debeku sakratuek itsuskeri horietatik salbatzen gaituzte. Marat frantses Errebolusio-neko sadikuena ez aal zen J. Ez, ez frantzesaz. Beria poliza nautia?

(53 or. jarraitzen du)